

Streszczenie

Rozprawa doktorska dotyczy tematyki straty prokreacyjnej i poszukuje odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób rodzice po doświadczeniu poronienia radzą sobie z tym traumatycznym przeżyciem. W pracy poronienie rozumiane jest jako strata prokreacyjna, której doświadczają rodzice na skutek niepomyślnego i przedwczesnego zakończenia ciąży (do 22. tygodnia jej trwania). W następstwie tej traumy, gdy rodzice tracą dziecko, marzenia oraz plany z nim związane. To trudne doświadczenie, które pozbawia rodziców również kontroli nad ich życiem, wywołuje szereg różnorodnych emocji i stanów psychicznych, które rozpoczynają procesy radzenia sobie.

Celem badań było zrozumienie i opisanie sposobów radzenia sobie ze stratą prokreacyjną rodziców piszących na forum internetowym oraz wskazanie implikacji dla poradnictwa, które wynikają z przeprowadzonych analiz. W badaniach jakościowych zastosowano etnografię wirtualną, która traktuje dane jako źródła znaczeń i nośniki kultury. Przedmiotem badań były teksty (wpisy) zamieszczane na forum internetowym przez rodziców, którzy doświadczyli poronienia. Wykorzystanie analizy tematycznej pozwoliło na zidentyfikowanie, przeanalizowanie i opisanie sposobów radzenia sobie ze stratą prokreacyjną. Raport z badań wskazał, że osieroceni rodzice wykazują się aktywnością w dwóch obszarach radzenia sobie – pierwszy związany jest ze stratą, drugi z odbudową życia po doznanej utracie.

Na podstawie przeprowadzonych badań został stworzony model radzenia sobie ze stratą prokreacyjną, który koresponduje z modelem podwójnego procesu radzenia sobie z utratą autorstwa Stroebe i Schuta (1999). Podział na dwa główne obszary radzenia sobie oraz występowanie oscylacji pomiędzy tymi obszarami jest tożsamy z założeniami modelu Stroebe i Schuta (1999). Prowadzone badania ujawniły specyficzne dla rodziców po poronieniu sposoby radzenia sobie ze stratą prokreacyjną.

W obrębie obszaru straty wyróżniono cztery sposoby radzenia sobie, które związane są z prawem do żałoby, przypomnieniem o realności straty, budowaniem i kontynuowaniem więzi, zaprzeczaniem i myśleniem irracjonalnym. W obszarze odbudowy życia po stracie wyodrębniono pięć sposobów radzenia sobie, które koncentrowały się na: akceptacji życia po stracie, próbie odzyskania kontroli nad życiem, publicznym zaprzeczaniu swoim uczuciom, tożsamości rodzica i roli dziecka.

Zaobserwowanie i opisanie sposobów radzenia sobie ze stratą prokreacyjną pozwoliło na wskazanie implikacji dla poradnictwa. Zaproponowane wskazania, odnoszą się do możliwości

kształtowania sieci wsparcia społecznego, która wzmacnia radzenie sobie ze stratą prokreacyjną. Wsparcie to powinno mieć kompleksowy charakter, obejmujący zarówno aspekty emocjonalne, jak i informacyjne oraz być kierowane do tych rodziców i ich otoczenia. Podstawą udzielanego wsparcia powinno być zrozumienie, że dla osieroconych rodziców poronienie było utratą dziecka. Przyjęcie takiej postawy pozwala dostrzec potrzeby emocjonalne i ułatwia tworzenie przestrzeni do wyrażania uczuć oraz wspiera procesy budowania tożsamości osieroconych. Z badań wynika, że kluczową potrzebą rodziców po stracie prokreacyjnej jest uznanie prawa do przeżywania żałoby, dlatego ważną rolą doradców jest edukowanie społeczeństwa oraz kształtowanie sieci grup wsparcia, które będą udzielać pomocy rodzicom w procesie radzenia sobie ze tym przeżyciem.

Niniejsza praca pokazuje, że rodzice po stracie prokreacyjnej wykorzystują różne aktywności (sposoby radzenia sobie), które mają doprowadzić do zaakceptowania przez nich rzeczywistości, w której utracili dziecko. Szczególną rolę w procesie akceptacji odgrywają sieci wsparcia społecznego, które tworzone są przez doradców profesjonalnych i nieprofesjonalnych. Opisany w rozprawie doktorskiej model radzenia sobie ze stratą prokreacyjną może być źródłem wiedzy na ten temat, zarówno dla praktyków, jak i osób z najbliższego otoczenia osieroconych, może być również zachętą do prowadzenia pogłębionych badań z tego obszaru.

Słowa kluczowe: strata prokreacyjna, poronienie, poradnictwo, żałoba, radzenie sobie, poradnictwo w żałobie, sieci wsparcia, forum internetowe,

Parent's coping with procreative loss based on research from an internet forum.

Implications for counseling

The PhD dissertation focuses on the topic of procreative loss and emphasizes how parents cope with this traumatic event after experiencing a miscarriage. In the dissertation, miscarriage is defined as a procreative loss experienced by parents due to the unsuccessful and premature termination of pregnancy (up to the 22nd week of gestation). In the aftermath of this trauma, when parents lose their child, along with their dreams and projections of the child's future, they undergo various stresses associated with it. This traumatic experience, which additionally robs parents of control over their lives, initiates a range of emotions and mental states that set off coping processes.

The objective of this qualitative research was to understand and describe the coping strategies employed by parents in response to procreative loss and to identify the counseling implications arising from these analyses. The research utilized the virtual ethnography method, treating data as sources of meaning and carriers of culture. The subject of the study was the written expression of parents experiencing procreative loss posted by them on an online forum. The use of thematic analysis made it possible to identify, analyze and describe strategies to cope with procreative loss. The research report indicated that parents experiencing procreative loss are active in two coping areas. The first involves dealing with the loss directly, while the second focuses on reconstructing life in the aftermath of the experienced loss.

Based on the findings, a model of coping with procreative loss was created, which corresponds to The dual process model of coping with bereavement by Stroebe and Schut (1999). The division into two main areas of coping and the occurrence of oscillations between these areas is aligned with of the Stroebe and Schut model (1999), but the researching findings revealed ways of coping with procreative loss that are specific to parents after a miscarriage.

Within the area of loss, four ways of coping were distinguished, which are related to the right to grieve, reminding oneself of the reality of the loss, building and continuing relationships, denial and irrational thinking. Within the area of rebuilding life after loss, five ways of coping

were distinguished, which focused on: acceptance of life after loss, trying to regain control of life, public denial of one's feelings, parental identity and the role of the child.

By observing and describing ways of coping with procreative loss, it was possible to identify implications for counseling. The proposed indications refer to the possibility of forming a social support network that strengthens coping with procreative loss.

This support should be comprehensive in nature, including both emotional and informational aspects, and should be directed to orphaned parents and their environment. It's important to remember that the foundation of the support offered should be an acknowledgment that, for parents who have experienced miscarriage, it represents the loss of a child. Adopting such an attitude allows us to see emotional needs and facilitates the creation of a space to express feelings and supports the processes of building the orphaned identity. Research findings highlights the need to recognize orphaned parents right to experience grief after the loss of a child. The importance of the counselor work is to educate the public and shape a support network that will help parents in the process of coping with the loss.

The present study shows that parents that experiences procreative loss use various strategies (ways of coping) that are designed to lead them to accept the reality of losing a child. Social support networks, which are created by professional and non-professional counselors, play a special role in the acceptance process.

The model of coping with procreative loss described in the dissertation can be a source of knowledge on the subject, benefiting both practitioners and those close to the bereaved. Additionally, it should be further advanced by researchers enhancing well-being of parents experiencing procreative loss.

Keywords: procreative loss, miscarriage, counseling, bereavement, coping, grief counseling, support networks, online forum,